

PWYLLGOR CRAFFU'R CABINET

(O Bell Trwy Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Mercher, 22 Medi 2021

Cadeirydd:	Cynghorydd S.E.Freeguard
Cynghorwyr:	N.T.Hunt, S.K.Hunt, D.Keogh, S.A.Knoyle, A.Llewelyn, S.Miller, R.Mizen, S.Paddison, S.M.Penry, S.H.Reynolds, R.L.Taylor, A.N.Woolcock a/ac W.F.Griffiths
Swyddogion sy'n Bresennol:	K.Jones, A.Jarrett, A.Thomas, N.Pearce, H.Jenkins, C.Griffiths, H.Jones, C.Furlow- Harris, C.Morris, C.Davies, J.Woodman-Ralph, N.Blackmore, R.Headon, P.Hinder, M.Shaw a/ac S.Davies
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr C.Clement-Williams, M.Harvey, D.Jones, L.Jones, E.V.Latham, A.R.Lockyer, P.A.Rees a/ac A.Wingrave

1. CYHOEDDIAD Y CADEIRYDD

Hysbyswyd y Pwyllgor am newid i'r adroddiad canlynol ar Agenda Bwrdd y Cabinet:

- Eitem 10 ar yr Agenda – Adroddiad Blynyddol y Cynllun Corfforaethol

Roedd addasiad i'w wneud i'r frawddeg ganlynol ar dudalen 56 yr adroddiad a ddosbarthwyd:

'Ar draws y tri amcan lles ar gyfer 2020/21, mae 64% (53 o 83) o'n 'camau', h.y. y camau strategol a bennwyd gennym i gyflawni'n blaenoriaethau gwella ar y trywydd iawn, mae 24 o'r camau 'ychydig oddi ar' y trywydd iawn' ac mae 6 ohonynt oddi ar y trywydd iawn'

Roedd y frawddeg i'w haddasu i'r canlynol:

'Ar draws y tri amcan lles ar gyfer 2020/21, mae 65% (54 o 83) o'n 'camau', h.y. y camau strategol a bennwyd gennym i gyflawni'n blaenoriaethau gwella ar y trywydd iawn, mae 24 o'r camau 'ychydig oddi ar' y trywydd iawn ac mae 5 ohonynt oddi ar y trywydd iawn'

Byddai angen gwneud yr un addasiad hefyd i dudalennau 66 a 182 o'r adroddiad a ddisbarthwyd.

Yn dilyn y diweddariad, roedd yr Aelodau'n hapus â'r newidiadau, felly dewiswyd peidio â chraffu ar yr adroddiad.

2. **COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL**

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 9 Mehefin 2021, 30 Mehefin 2021 a 28 Gorffennaf 2021, gyda'r diwygiad canlynol i gofnodion 30 Mehefin 2021:

Wrth graffu ar yr eitem agenda sy'n ymwneud â 'Buddsoddiadau o Gronfeydd Wrth Gefn 2021/22', trafododd y Pwyllgor Gronfa Codi'r Gwastad. Gofynnodd yr Aelodau a ellid cynnwys y pwyntiau canlynol yn naratif y cofnodion:

- *Nodwyd bod aelodau wedi mynegi eu siom yn ystod y cyfarfod mai dim ond 25% o gymhwysedd Cronfa Codi'r Gwastad y gwnaed cais amdano; fodd bynnag, darparodd Swyddogion atebion trylwyr a oedd wedi bodloni'r Aelodau.*
- *Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Addysg ac Adfywio fod £125,000 ar gael ar gyfer gwaith ymgynghori a fydd yn caniatáu i Swyddogion weithio drwy gynlluniau manwl unrhyw gyllid yn y dyfodol e.e. Y Gronfa Ffyniant Gyffredin*
- *Roedd yr Aelodau am fynegi eu diolch i Swyddogion a Chyfarwyddwr yr Amgylchedd ac Adfywio.*

3. **CRAFFU CYN PENDERFYNU**

Craffodd y Pwyllgor ar yr eitemau canlynol ar agenda Bwrdd y Cabinet:

Adroddiad Monitro a Diweddarau'r Gyllideb Refeniw 2021/2022

Cafodd yr Aelodau'r wybodaeth ddiweddaraf mewn perthynas â rhagamcanion cyfredol y gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol 2021/22.

Soniodd swyddogion fod yr Adroddiadau Monitro a Diweddaru'r Gyllideb Refeniw yn cael eu darparu i'r Aelodau bob mis oherwydd effaith COVID-19.

Tynnwyd sylw at y ffaith mai £1.583m oedd y tanwariant a ragwelwyd ar hyn o bryd eleni; roedd hyn yn rhannol oherwydd ad-dalu colli incwm a'r gwariant o Gronfa Galedi Llywodraeth Cymru. Roedd yr adroddiad a ddosbarthwyd yn nodi bod y cyngor, hyd yma, wedi cael ad-daliad o £2.4m, ac y cytunwyd hefyd ar hawliad colli incwm o £1.221m ar gyfer chwarter un.

Mewn cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor, hysbyswyd yr Aelodau fod £12m ychwanegol wedi'i glustnodi'r ddiweddar i'r cyngor oddi wrth Llywodraeth Cymru; Gofynnodd yr Aelodau a oedd yr arian ychwanegol hwn wedi'i adlewyrchu yn nhanwariant a gorwariant yr adroddiad a ddosbarthwyd, ac os nad oedd, a ellid ei roi yn y cronfeydd wrth gefn i wrthbwysu'r beichiau y gall preswylwyr eu hwynebu wrth symud ymlaen, megis Treth y Cyngor.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod yr Aelodau wedi cael gwybod am y £12m ychwanegol a roddwyd mewn cronfeydd wrth gefn yn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 2 Mehefin 2021; yn ystod y cyfarfod hwn, dywedwyd bod yr arian hwn wedi'i neilltuo i gronfeydd wrth gefn penodol ar draws y gwahanol feysydd gwasanaeth. Cadarnhaodd swyddogion fod yr arian hwn yn dal i fod yn y cronfeydd wrth gefn, ac eithrio'r symudiadau wrth gefn fel y nodir ar dudalennau 26 a 27 o'r adroddiad a ddosbarthwyd. Ychwanegwyd bod adroddiad a gymeradwywyd gan y Cabinet ar 30 Mehefin 2021 hefyd wedi nodi'r defnydd o tua £4m o gronfeydd wrth gefn, a ddangoswyd yn yr cronfeydd wrth gefn a nodwyd yn Atodiad 3 yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod y cronfeydd wrth gefn penodol a ragwelwyd tua £54m ar hyn o bryd; ni fydd y sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn yn hysbys tan fis Mai 2022. Soniwyd y bydd y cyngor yn pennu'i gyllideb ar gyfer 2022/23 ar ddechrau mis Mawrth 2022, a oedd cyn diwedd y flwyddyn ariannol hon.

Drwy roi diweddariadau misol i aelodau, roedd yn rhoi gwybodaeth iddynt am beth fydd y sefyllfa a ragwelir ar gyfer cyfarfod pennu'r gyllideb ym mis Mawrth; bydd cyfleoedd i adolygu lefel y cronfeydd wrth gefn sy'n cael eu defnyddio er mwyn ategu'r gyllideb sylfaenol a/neu ar gyfer mentrau penodol y mae'r cyngor yn eu cynnig. Fodd bynnag, nodwyd y dylai Aelodau fod yn ymwybodol o'r gostyngiad mewn cronfeydd wrth gefn a chynaliadwyedd ariannol y cyngor.

Amlygwyd bod tanwariant o £17 mil ar gymhorthion a chyfarpar yn y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol, Iechyd a Thai. Gofynnwyd a oedd gan yr Awdurdod y ddarpariaeth i adennill ac aildddefnyddio unrhyw gyfarpar pan fydd preswlydd yn marw. Esboniodd swyddogion fod y tanwariant rhagweledig yn ganlyniad i ddyrannu arian ychwanegol i'r gyllideb honno yn ystod blynyddoedd blaenorol. Cadarnhawyd bod mecanweithiau ar waith i aildddefnyddio peth cyfarpar, ond weithiau nid oedd yn ariannol ddichonadwy. Cytunodd swyddogion i roi rhagor o fanylion i'r Aelodau ynghylch pa fath o gyfarpar y gellid eu haildddefnyddio.

O ran y gorwariant o £75 mil ar barciau a mannau agored, holwyd a oedd y gost o ddelio â chlefyd coed ynn yn mynd i fod yn broblem barhaus, ac a fydd y cyngor yn gallu talu costau mynd i'r afael a phroblemau a fydd yn codi yn y dyfodol. Cadarnhaodd Cyfarwyddwr yr Amgylchedd ac Adfywio fod rhaglen waith ar gyfer y broblem clefyd coed ynn; roedd hwn yn brosiect mawr a fyddai'n cael ei gyflwyno dros nifer o flynyddoedd, o ystyried maint asedau'r cyngor, lefel y goedwigaeth a'r gyllideb. Soniwyd y byddai'r cyngor yn parhau i geisio sicrhau cyllid oddi wrth Llywodraeth Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) lle bo hynny'n bosib; llwyddodd y cyngor i sicrhau cyllid grant ychwanegol ddiwedd y llynedd, a oedd wedi cyfrannu at y gost gyffredinol o ddelio â chlefyd coed ynn.

Cynhaliwyd trafodaeth ynglŷn â chraffu ar adroddiadau cyllideb unigol y Gyfarwyddiaeth; derbyniodd pob Pwyllgor Craffu adroddiad cyllideb a oedd yn berthnasol i'w cylch gwaith, a rhoddwyd darlun manylach iddynt o'r gwahanol orwariant a thanwariant yn y meysydd gwasanaeth. Fodd bynnag, nodwyd bod Pwyllgor Craffu'r Cabinet wedi cael cyfle i graffu ar holl adroddiadau cyllideb y Gyfarwyddiaeth, hyd yn oed ar ôl iddynt gael eu harchwilio gan y Pwyllgor Craffu perthnasol.

Tynnwyd sylw at y ffaith nad oedd rhai Aelodau o Bwyllgor Craffu'r Cabinet yn aelodau o Bwyllgor Craffu arall; a oedd yn ei gwneud hi'n anodd ar adegau i nodi pryd/ble y craffwyd ar adroddiadau cyllideb. Nodwyd y bydd Swyddogion yn ystyried adroddiadau sy'n mynd gerbron cyfarfodydd pob un o'r Pwyllgorau Craffu eraill yn y dyfodol, er mwyn i'r Aelodau adolygu'r manylion.

Trafododd y Pwyllgor yr incwm Treth y Cyngor cynyddol a nodwyd yn Atodiad 4 yr adroddiad a ddosbarthwyd, fel rhan o'r balans cronfeydd wrth gefn cyffredinol; dangosodd y tabl fod yr incwm Treth y Cyngor cynyddol tua £1m. Eglurodd y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau

Corfforaethol fod Cyngor Castell-nedd Port Talbot (CCNPT) wedi pennu cyfradd casglu Treth y Cyngor ar 97% wrth osod sylfaen Treth y Cyngor. Dywedwyd bod Tîm Treth y Cyngor wedi bod yn gwneud gwaith helaeth i gasglu arian a thalu arian i'r cyngor, Cynghorau Cymuned a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd; roedd y gyfradd gasglu tua 97.5% y llynedd a 98% y flwyddyn flaenorol. Hysbyswyd yr Aelodau mai CCNPT oedd y gorau am adennill arian ledled Cymru yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, a'i fod wedi'i nodi fel un o'r pedwar gorau yn ystod y pum mlynedd diwethaf, o ran casglu Treth y Cyngor. Ychwanegodd swyddogion fod yr £1m yn gysylltiedig â chasglu mwy na 97% o Dreth y Cyngor, ac mae'n adlewyrchu'r gwaith caled y mae'r tîm wedi'i wneud; i gasglu'r arian a'i dalu i'r cyrff unigol y mae angen yr arian arnynt.

Diolchodd yr Aelodau i'r Timau Cyllid am eu gwaith caled.

Yn dilyn craffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

Adroddiad Blynyddol y Cynllun Cydraddoldeb Strategol

Cyflwynwyd Adroddiad Blynyddol Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024 i'r Pwyllgor ar gyfer y cyfnod 2020-2021.

Codwyd cwestiwn ynghylch cynnydd y cynllun peilot ar ffurflenni cais am swyddi dienw i hwyluso proses recriwtio a dethol deg a thryloyw. Cadarnhaodd swyddogion nad oedd hyn wedi'i weithredu eto gan ei fod yn dibynnu ar gyflwyno'r gronfa ddata Adnoddau Dynol/Cyflogres newydd. Byddai'r Pennaeth Datblygu Dynol a Sefydliadol yn gofyn am yr wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa bresennol ac yn ei dosbarthu y tu allan i'r cyfarfod.

Yn dilyn craffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

Prynu System Gyfarfod Hybrid ac Ailwampio Siambr y Cyngor

Rhodddwyd adroddiad i'r Aelodau ynghylch y cais i brynu system gyfarfod hybrid ac ailwampio Siambr y Cyngor i hwyluso presenoldeb mewn cyfarfodydd hybrid o'r fath.

Esboniodd swyddogion y bu newidiadau amrywiol mewn rhwymedigaethau deddfwriaethol mewn perthynas â chyfarfodydd y cyngor, y byddai angen iddynt fod mewn grym erbyn mis Mai 2022; roedd hyn o ganlyniad i gyflwyno Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 newydd. Soniwyd bod yr adroddiad a ddisbarthwyd hefyd yn ceisio mynd i'r afael â rhywfaint o'r adborth a

gafwyd gan Aelodau a gymerodd ran yn yr Arolwg Aelodau diweddar, mewn perthynas â'r mater hwn. Dywedodd swyddogion y byddai'r system cyfarfodydd hybrid yn cynnig dewis i'r Aelodau o ran sut maent yn mynychu cyfarfodydd; byddent yn gallu ymuno â chyfarfod wyneb yn wyneb, neu ymuno'n rhithwir mewn gwahanol leoliadau fel eu gweithle neu gartref.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch cyfranogiad y cyhoedd; tynnwyd sylw at y ffaith y byddai adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar y mater hwn yn ystod y misoedd nesaf. Hysbyswyd yr Aelodau fod y cyngor yn dechrau sefydlu ei agenda cyfranogiad, a fydd yn rhoi cyfle i'r cyhoedd siarad mewn cyfarfodydd a chynlluniau deisebau; nod hyn oedd ceisio gwella cyfranogiad mewn democratiaeth. Ychwanegwyd bod hyn hefyd yn un o ofynion y ddeddfwriaeth newydd.

Codwyd y pwysigrwydd o sefydlu system effeithlon o ansawdd uchel ar gyfer cyfarfodydd hybrid. Nodwyd bod y cynnig yn yr adroddiad a ddosbarthwyd yn cwmpasu'r gwahanol opsiynau a ffynonellau yr oedd Swyddogion wedi ymchwilio iddynt; y prif ffocws oedd sicrhau mynediad hwylus i Aelodau Etholedig a'r cyhoedd, a diwallu anghenion y defnyddwyr. Ychwanegwyd y byddai cyfleoedd hyfforddi yn cael eu darparu i'r holl Aelodau ar ôl i system gael ei sefydlu.

Codwyd pryderon ynglŷn â chysylltedd, a sut y gallai hyn fod yn rhwystr i gymryd rhan mewn cyfarfodydd. Cadarnhaodd swyddogion fod llawer o ystyriaeth wedi'i roi i faterion cysylltedd; roedd Grŵp Cyfeirio TG yr Aelodau wedi'i ailsefydlu'n ddiweddar a byddai'n edrych ar wahanol faterion TG. Soniwyd mai un o'r meysydd gwaith cyntaf fyddai datblygu arolwg i'w gyhoeddi i bob Aelod, er mwyn cael dealltwriaeth o'u materion TG, gan gynnwys cysylltedd.

Mewn perthynas â'r drafodaeth ar gysylltedd, dywedwyd bod rhesymau ffisegol gyda BT Openreach o ran pam yr oedd rhai aelwydydd yn cael trafferth gyda chysylltiad; gofynnwyd a oedd modd annog Llywodraeth Cymru i fwrw ymlaen â'r mater hwn. Esboniodd swyddogion y byddai'r cyngor yn ymchwilio i benderfyniadau penodol ar gyfer trefniadau sefydlu personol aelodau; lle nodwyd materion na ellid eu datrys yn y tymor byr, bydd Swyddogion yn ymchwilio i adeiladau eraill ar draws y Fwrdeistref Sirol y gallai Aelodau eu defnyddio i gymryd rhan mewn cyfarfodydd. Hysbyswyd yr Aelodau fod y Fargen Ddinesig yn ymgymryd â phrosiect digidol rhanbarthol; un o ddyheadau'r rhaglen ranbarthol honno oedd nodi meysydd lle'r

oedd anawsterau o ran cysylltedd, a sut y gallai'r cyngor weithio o fewn trefniadau'r Fargen Ddinesig i oresgyn y rhain.

Oherwydd natur y materion cysylltedd, awgrymwyd bod y Cabinet yn ystyried cyflwyno sylwadau i Lywodraeth Cymru ar y mater hwn.

Yn dilyn pryderon a godwyd ynghylch costau'r cynigion, dywedwyd bod yr Aelod Cabinet dros Gyllid wedi cysylltu â Llywodraeth Cymru i godi'r mater hwn ac wedi holi a oedd rhagor o arian y gellid ei ddefnyddio; byddai'r Aelod Cabinet yn parhau i lobïo Llywodraeth Cymru ar hyn.

Yn dilyn craffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

Cyd-bwyllgorau Corfforaethol De-orllewin Cymru

Darparwyd yr wybodaeth ddiweddaraf am y statws a'r cynnydd presennol mewn perthynas â chreu Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru i'r Aelodau.

Nododd yr adroddiad a ddisbarthwyd y bydd y CBC yn gallu cyfethol aelodau o'r fath i'r CBC a phennu/cytuno ar delerau aelodaeth unrhyw gyfranogwr cyfetholedig (e.e. hawliau pleidleisio, rôl, cyfraniad ariannu etc.); Mynegodd yr Aelodau eu pryderon ynglŷn â rhoi hawliau pleidleisio i Aelodau Cyfetholedig. Soniodd y Prif Weithredwr fod gan bedwar arweinydd y pedwar cyngor, a oedd yn cwmpasu ardal De-orllewin Cymru, yr un pryderon. Amlygwyd, pan nododd Llywodraeth Cymru ei bod yn mynd i osod y trefniadau hyn ar Awdurdodau Lleol, fod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) wedi'i gwneud yn glir y byddai'r hyblygrwydd mwyaf yn cael ei ddarparu i'r Aelodau Etholedig lleol i benderfynu sut y byddai'r CBC yn cael ei sefydlu. Fodd bynnag, yr eithriad i hyn oedd sefyllfa Cymdeithasau'r Parciau Cenedlaethol, lle'r oedd rhai hawliau pleidleisio wedi'u rhoi ar gyfer defnydd tir strategol a materion cynllunio sy'n dod o fewn eu cylch.

Cyfeiriwyd at y llythyr ymateb gan Rebecca Evans AS, y Gweinidog dros Gyllid a Llywodraeth Leol, a nodwyd yn Atodiad 1 yr adroddiad a ddisbarthwyd; nodwyd yn y llythyr mai'r bwriad oedd y byddai'n ofynnol i CBC, mewn ymgynghoriad â'i Gynghorau cyfansoddol, gytuno ar drefniadau trosolwg a chraffu priodol a bennwyd yn lleol. Holodd yr Aelodau a oedd unrhyw ystyriaeth wedi'i rhoi ymlaen llaw, i'r trefniadau craffu priodol y gellid eu rhoi ar waith. Esboniodd swyddogion fod y Swyddogion Monitro wedi bod yn edrych ar wahanol opsiynau ar gyfer ffurfio'r trefniadau hyn; roedd hon wedi

bod yn broses barhaus oherwydd y gwahanol reoliadau a gadarnhawyd ar wahanol adegau yn ystod cyfnod yr haf. Nodwyd bod Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn arwain ar yr elfen benodol hon o waith, ac wedi dechrau paratoi adroddiad a oedd yn amlinellu nifer o wahanol fodelau craffu i'w hystyried; pan fyddai'r adroddiadau ffurfiol yn cael eu cyflwyno i'r cyfarfodydd perthnasol, bydd yr Aelodau'n cael cyfle i fwydo i mewn i'r prosesau cyn i'r trefniadau gael eu cymeradwyo. Ychwanegwyd bod y cyngor yn aros am ganllawiau wedi'u diweddarau gan Lywodraeth Cymru ar y mater hwn.

Yn yr adroddiad a ddisbarthwyd, nodwyd bod Swyddogion wedi bod yn cysylltu ag awdurdodau cyfagos ac wedi cynnull grŵp yn cynnwys Prif Weithredwyr, Cyfarwyddwyr yr Amgylchedd, Cyfarwyddwyr Cyllid (Swyddogion A151) a Swyddogion Monitro sy'n cyfarfod bob pythefnos i symud y trafodaethau hyn yn eu blaenau; gofynnwyd pam nad oedd cynrychiolaeth o Aelodau Etholedig yn y grŵp hwn. Cadarnhawyd bod Prif Weithredwyr ac Arweinwyr y pedwar Awdurdod wedi bod yn cyfarfod yn rheolaidd, yn anffurfiol er mwyn i'r Arweinwyr roi arweiniad ar y gwaith a oedd yn cael ei wneud, ac i fwydo i mewn i'r cyngor a oedd yn cael ei baratoi i'r Aelodau ei adolygu; ar hyn o bryd, roedd y gwaith i sefydlu ffurf gysgodol y CBCau yn cael ei ystyried, gan fod y rhan fwyaf o'r rheoliadau wedi'u sefydlu.

Cynhaliwyd trafodaeth ynglŷn â'r effeithiau ar gymunedau'r cymoedd. Nodwyd y bydd effeithiau'r cymoedd yn cael eu nodi'n arbennig yn rhai o'r dyletswyddau penodol a gyflwynwyd gan y ddeddfwriaeth; er enghraifft, rhaid i'r CBCau ddatblygu strategaeth datblygu economaidd ranbarthol, polisi trafniadaeth rhanbarthol a chynllun defnydd tir strategol rhanbarthol. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith y byddai diddordeb mewn effeithiau'r cymoedd yn ymwneud â'r ffordd y datblygwyd y darnau penodol hynny o waith, er mwyn sicrhau bod anghenion cymunedau'r cymoedd yn cael eu hadlewyrchu'n briodol yn y gwaith hwnnw.

Cododd yr Aelodau bryderon ynghylch y posibilrwydd o golli staff y cyngor a'u harbenigedd i'r CBCau. Dywedwyd bod y pedwar Arweinydd yn glir iawn y dylai'r cyngor fod yn sefydlu'r CBCau ar y sail angenrheidiol gofynnol yn y lle cyntaf; gan ddarparu'n unig yr adnoddau lle mae'r ddeddfwriaeth yn gofyn amdanynt yn benodol. Fel y soniwyd eisoes, roedd yn ofynnol i ddatblygu strategaeth datblygu economaidd ranbarthol, polisi trafniadaeth rhanbarthol a chynllun defnydd tir strategol rhanbarthol; bydd y rhain yn ffurfio'r busnes y

mae'n rhaid i'r CBCau ymgymryd ag ef. Cadarnhaodd swyddogion nad oedd sefydlu tîm parhaol o staff ar gyfer y CBCau yn cael ei gynnig ar hyn o bryd, yn hytrach cynigiwyd y byddai'r gwaith yn cael ei rannu ymhlith y pedwar Awdurdod, yn debyg i'r trefniadau gyda'r Fargen Ddinesig; ac yna ystyrir secondio peth o amser staff i'r rolau hynny. Ychwanegodd swyddogion y bydd yr arian yr oedd y cyngor yn ei roi i'r CBCau, fel rhan o'r lefi, yn arian y bydd y cyngor yn ceisio'i adennill a'i hawlio fel cost amser y staff.

Gan ddibynnu ar sut mae'r CBCau yn datblygu, roedd perygl y bydd staff y cyngor yn symud o'u rolau presennol i'r endid arall hwn. Soniwyd bod y farchnad lafur, drwy gydol y pandemig, wedi dod yn llawer mwy cystadleuol; roedd y cyngor yn ei chael hi'n anodd recriwtio i amrywiaeth o rolau ac yn ei chael hi'n anodd cynnal unigolion mewn rhai rolau. Amlygodd hyn bwysigrwydd y cyngor, wrth symud ymlaen, i ddechrau buddsoddi mewn tyfu'r gweithlu.

Gofynnodd yr Aelodau a oedd y Cylch Gorchwyl a'r Cyfansoddiad ar gyfer y CBCau wedi'u sefydlu, ac a ellid cynnwys barn yr Aelodau er mwyn tynnu sylw at eu pryderon. Esboniodd swyddogion fod y rheoliadau angenrheidiol ar gyfer sefydlu'r CBCau wedi'u datblygu a'u cyfleu dros yr haf; roedd y Swyddogion Monitro wedi dechrau drafftio'r Cyfansoddiad yn seiliedig ar rai o'r egwyddorion yr oedd y pedwar Arweinydd wedi gofyn iddynt gael eu cynnwys. Dywedwyd na fyddai'r Cylch Gorchwyl a'r Cyfansoddiad yn cael eu cymeradwyo nes bod pob un o'r pedwar Awdurdod Lleol ac Awdurdodau'r Parciau Cenedlaethol yn eu gweld; Bydd yr Aelodau'n gallu rhoi sylwadau ar y manylion a rhoi eu barn i'r Arweinwyr. Hysbyswyd y Pwyllgor y byddai'r cyfarfod allweddol cyntaf i wneud penderfyniadau ynghylch hyn yn cael ei gynnal cyn dechrau cyfnod y Nadolig.

Yn dilyn craffu, nodwyd cynnwys yr adroddiad.

4. **BLAENRAGLEN WAITH**

Nododd y Pwyllgor Flaenraglen Craffu'r Cabinet ar gyfer 2021/22.

CADEIRYDD